

БЪЛГАРСКИ ЛЕКАРСКИ СЪЮЗ

15, ДИМ. НЕСТОРОВ
1431 СОФИЯ
БЪЛГАРИЯ
ТЕЛ: 59-30-96, 59-81-03, 59-61-23
ФАКС: 59-91-26

СМЕТКА
ТЪРГОВСКА БАНКА "БИОХИМ" АД
КЛОН СРЕДЕЦ
НОМЕР 10000 961 07
БАНКОВ КОД: 66 08 42 25

Изх. № 23.0.46
09.04.1998 г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

ОТ БЪЛГАРСКИ ЛЕКАРСКИ СЪЮЗ
София, бул. Димитър Несторов 15

ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО
№ 9/1998 година

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение от 26 март 1998 год., Българският лекарски съюз е конституиран като заинтересувана страна по конституционно дело № 9/98 год., образувано по искане на главния прокурор на Република България, за установяване противоконституционността на разпоредбата на чл.68 ал.1 от Закона за лекарствените средства и аптеките в хуманната медицина.

Не възприемаме защитената от главния прокурор теза за противоречие на чл. 68 ал.1 от ЗЛСАХМ с прокламираната от Конституцията свобода на стопанската инициатива и на еднакви правни условия за стопанска дейност.

С текста на чл.19 ал.2 Конституцията възлага на законодателя да създаде и гарантира на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска

дейност, но като предвиди механизми за предотвратяване злоупотребата с монополизма, нелоялната конкуренция и за защита на потребителя.

Текстът съдържа препращаща норма. Предвидено е, че нормативният акт, който ще конкретизира конституционните правила, следва да бъде на законово равнище. Броят на нормативните актове, които трябва да дадат първична уредба на материята и да доразвият конституционната норма, не е предопределен, но Конституцията изисква това да бъдат актове на Народното събрание, и то закони.

В чл. 52 ал.5 Конституцията предвижда, че държавата осъществява контрол върху всички здравни заведения, както и върху производството на лекарствени средства, биопрепарати и медицинска техника и върху търговията с тях. Според нас този текст отразява разбирането на конституционният законодател за особеностите на този вид стопанска дейност и необходимостта от нарочна регламентация.

Със Закона за лекарствените средства и аптеките в хуманната медицина законодателят е отговорил на тази необходимост и чрез него е предвидил и специфичните механизми за защита на потребителя съгласно изискването на чл.19 ал.2 от Конституцията.

В чл.65 от ЗЛСАХМ аптеката е дефинирана като здравно заведение, в което се осъществява търговия на дребно с лекарствени средства, но и съхранение, приготвяне, опаковане, контролиране на лекарствени средства и даване на консултации. От целия път на едно лекарствено средство по веригата от производителя до крайния потребител, това е единственото звено, където се осъществява пряк контакт с пациента. Този непосредствени контакт и боравенето с медицинска документация са свързани с узнаване на обстоятелства и факти за здравословното му състояние. Задължението за неразгласяване на този вид информация е вменено от векове в професионално-етичен дълг на медицинските специалисти, а нарушаването му води до лишаване от правоспособност. Трудно може да се очаква, че наетият ръководител на аптеката ще е в състояние да лиши собственика ѝ - нефармацевт от достъп тази информация като се има предвид, че в някои случаи рецептата е едновременно носител на медицинска информация и отчетен документ.

Действително ЗЛСАХМ предвижда, че работата в аптека се ръководи от фармацевт. Очевидно законодателят е счел това изискване за необходима, но недостатъчна гаранция за потребителя на лекарствени средства и за да предотврати

превес на търговския интерес над медицинската целесъобразност с чл. 79 от закона е вменил цялата отговорност за дейността на аптеката на нейния ръководител - правоспособен фармацевт. От тук и напълно основателно е възприел принципа, че комуто е възложена отговорността, на него следва да се даде правото.

С разпоредбата на чл.68 ал.1 от ЗЛСАХМ законодателят определя субектите, които имат право да разкриват аптеки и да осъществяват този вид търговска дейност, непосредствено свързана със здравето. В интерес на потребителя като е отчел необходимостта от специални знания и квалификация, законът е предоставил това право на медицински специалисти с фармацевтично образование или на техни сдружения. Единствените изключения от очертания професионален кръг са общините и болниците с оглед техните социални функции и отново в полза на потребителите. На общината чл.69 от ЗЛСАХМ възлага задължение да осигури минимално необходимото за обслужване на населението. Болничните аптеки, съгласно чл.70 ал.1 от закона са предназначени единствено за задоволяване на нуждите на здравното заведение.

Особеният характер на търговската дейност с лекарствени средства е защитен от закона чрез ограничения кръг субекти, които могат да разкриват аптеки. Разпоредбата не влиза в противоречие с прокламираните от ал.1 и ал.2 на чл.19 от Конституцията принципи за свобода на стопанската инициатива и за гарантиране на еднакви правни условия за стопанска дейност, тъй като въвежда ограничение в рамки, допустими и необходими с оглед защита на обществения интерес и в духа на чл.57 ал.2 от Конституцията.

Предвид изложеното, считаме че разпоредбата на чл.68 ал.1 от Закона за лекарствените средства и аптеките в хуманната медицина не противоречи на Конституцията на Република България.

С УВАЖЕНИЕ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА БЛС:
/д-р Д. Игнатов/